

* ND 24-09-08

Een kerk planten moet je doen

Ronald van der Molen schreef handleiding

Ronald van der Molen schreef een praktische handleiding voor het stichten van gemeenten. Kerkplanten moet je doen, is zijn devies, maar wel met voorbedachten rade.

van onze redactie kerk

DEN HAAG – Een kerk planten is een kwestie van doen, maar niet in het wilde weg: voor een gemeentestichter aan de slag kan gaan, moet hij zich grondig voorbereiden. Dat is de boodschap van het boek *Plant een kerk*, dat morgen wordt gepresenteerd. Ronald van der Molen schreef een praktische handleiding voor „iedereen die geïnteresseerd is in gemeentestichting, maar vooral voor mensen die erover denken om een gemeente te stichten of hier in de praktijk mee bezig zijn”.

Van der Molen en zijn vrouw begonnen met een aantal vrienden in 1999 een nieuwe gemeente in een Haagse achterstandswijk. Zijn ruime ervaring en de literatuur over kerkplanting die hij tot zich nam, leverden een boek op dat een methode aanleert, licht probeert te werpen op Bijbelse principes, maar ook leeren van Nederlandse gemeentestichters doorgeeft. Van der Molen geeft veel praktische adviezen, maar waarschuwt ook voor valkuilen op het pad van een gemeentestichter. Zijn droom is, schrijft hij, „dat er in heel Nederland nieuwe gemeenten ontstaan die klaar zijn om Gods plan met ons land te verwezenlijken en die zich spontaan vermenigvuldigen.” Hij legt klem op het doen. „Overtuigd van de geweldige liefde en kracht van God rest mij nog één vraag: Als jij niets nieuws start in jouw stad, wijk, dorp, omgeving, straat, school of werk – wie ter wereld zal het doen?”

Hoewel het woord gemeentestichting regeert in de Bijbel voorkomt, vindt Van der Molen kerkplanting een Bijbelse opdracht. Apostolische werkers, een bekende is Paulus, startten overal waar zij het evangelie brachten nieuwe gemeenten. Ook in de diaspora, tijdens de vervolging van christenen, ontstonden er kerken. De Haagse kerkplanter belijft zijn voorkeur voor een kleine gemeenschap. Jezus investeerde, reëneert hij, immers in twaalf discipelen die moesten werken aan een koninkrijk „dat uiteindelijk honderden miljoenen mensen zou bevatten”.

Evangelisatie via pas geplante gemeenten is effectiever dan evangelisatieacties, betoogt hij. Zij kennen volgens hem minder barrières, „in hun vormgeving van manieren” om nieuwe generaties te bereiken. „Bestaande kerken hebben, net als iedere organisatie, de neiging om steeds meer naar binnen gericht te raken en soms zelfs te verstarren. De kansen om buitenstaanders met het evangelie te bereiken worden in de regel kleiner naarmate een gemeente ouder wordt.”

Voordeel van verse gemeenten is ook dat zij een vernieuwende invloed hebben op bestaande kerken. En zij groeien sneller dan die oude gemeenten, weet hij. „In veel gevallen is het verspreiden van het evangelie namelijk de belangrijkste activiteit van een nieuwe gemeente. Bij bestaande gemeenten is het niet ongevoerd dat negentig procent of meer van de middelen, het geld, de tijd en de energie wordt besteed aan mensen die al gered zijn.”

Tot slot worden in de schoot van de nieuwe gemeente nieuwe leiders geboren, die in de oude kerk niet zo veel kansen krijgen. En, aldus Van der Molen, bereiken kleine gemeenten nieuwe doelgroepen. Op dit punt falen in zijn ogen de al bestaande gemeenten. „Over het algemeen trekt een gemiddelde Nederlandse gemeente vooral blanke mensen uit de midden- of hogere klasse. Andere doelgroepen worden niet bereikt. Logisch, want het eerste wat de meeste mensen doen als ze een voor hen onbekende gemeenschap bezoeken, zoals de kerk, is kijken of er mensen zijn zoals zij. Bij gelijkgestemden voelen we ons immers het meest op ons gemak.”

Van der Molen benoemt in zijn boek ook de types pas geplante gemeenten die er zijn én legt zijn

methode van kerkplanting uit aan de hand van een metafoer: die van een boom. Als die niet goed wortelt of slecht wordt verzorgd, dus bij een slechte voorbereiding, valt hij om of brengt weinig tot helemaal geen vrucht voort. Aan de hand van de groei van zo'n boom, komt hij tot zes fasen in het kerkplantingsproces: 1. voorbereiden, 2. zaaien, 3. kiemen, 4. groeien, 5. vrucht dragen, 6. vermenigvuldigen. Van der Molen beschrijft deze fasen uitvoerig. Zo is hij in de eerste fase, die van creëren van een voedzame bodem, tegenstander van in het wilde weg beginnen en pleitbezorger voor onderzoek naar welke soorten mensen er nu in een bepaalde wijk of buurt wonen.

Toekomst

De kerk van de toekomst is volgens hem postmodern, niet meer gericht op een preek maar op beelden en verhalen. De ratio is niet meer bepalend maar de ervaring, mystiek en spiritualiteit. Gemeentelieden willen, aldus de gemeentestichter, vooral niet meer dat over hen wordt beslist. Ze willen participeren.

Postmoderne mensen hebben weinig affiniteit met kansels en podia. „In de kerk van de toekomst gaat het doekvallen voor de zogeheten 'one-man-shows'. Daar heeft iedereen iets bij te dragen. Dit gebeurt niet in een vaste volgorde, waar het ene onderdeel op het andere volgt, maar misschien wel allemaal tegelijkertijd. Multimedia in 'multiple rooms' met ieder hun eigen karakter.

De kerk van straks lijkt weer op de kerk uit haar geboorteperiode: klein, aan huis, rond een maaltijd. Van der Molens profetie: „Een ander kenmerk van de kerk in de toekomst zal het enorme respect zijn voor de maaltijd van de Heer. Deze maaltijd is een ervaring van onze intieme verbondenheid met elkaar en God”

Bij de presentatie la raert de uitgever van het boek ook de website www.planteenkerk.nl, waar mensen hun gemeentestichtingsproject of -droom kunnen plaatsen. Het doel is een landelijk overzicht van nieuw gestichte gemeenten.

N.a.v. Plant een kerk Viste en inspiratie voor creatieve gemeentestichting, Ronald van der Molen, Uitg. Ark Media Drieheren 2008, 248 blz. €9,95.